

EUROOPPALAISEN KANSAL AISALOITTEEN LAATIMINEN – SEMINAARITIIVISTELMÄ

Tässä koosteessa ovat tärkeimmät kansalaisaloitteen laatimista koskevat ohjeet, jotka annettiin EU:n kansalaisaloitefoorumien järjestämässä verkko-seminaareissa. Ohjeet on ryhmitelty aiheittain, ja ne on kerätty seuraavista verkko-seminaareista:

- [Verkkoseminaari eurooppalaisen kansalaisaloitteen laatimisesta, 2019](#)
- [Verkkoseminaari oikeudellisesta neuvonnasta eurooppalaista kansalaisaloitetta varten, 2020](#)

Keskeisin sisältö

1. Lakia voidaan muuttaa vain säädöksellä. Aloitteen laatijan kannattaa siis ajatella kuin juristi.
2. Järjestäjien on tuotava aloitteessa tarkasti ja selkeästi ilmi, mitä sillä halutaan saavuttaa. Aloitteen oikeudellisen sisällön ja sen muotoilun on oltava hyvin täsmällisiä. Nimi ja aihe kannattaa määritellä riittävän tarkasti.
3. Se, mihin EU:n perussopimusten artikloihin viitataan, riippuu siitä, millaisiin toimiin aloitteella pyritään. Aloitteessa täytyy mainita se politiikan ala, jolle halutaan muutosta. Tämä helpottaa myös viittaamista asiaa koskeviin säännöksiin.
4. Järjestäjien on ilmoitettava aloitteessaan selkeästi, mitä he haluavat Euroopan komission tekevän.

Muuta tärkeää tietoa

EU:n toimivalta

- Järjestäjien on otettava huomioon EU:n toimivalta. Heidän täytyy selvittää, kuuluuko aloitteen alan (esim. ympäristö tai verotus) lainsäädäntövalta EU:lle vai EU-maille, ja mitä osa-alueita EU:lla on mahdollisuus säännellä.
- Järjestäjien kannattaa harkita ehdottavansa vain pieniä muutoksia EU:n lainsäädäntöön. Tällöin he voivat vedota siihen, että aloitteella pyydetään vain pientä lainsäädäntömuutosta. Tästä voi olla apua.

EU:n kansalaisaloitefoorumien neuvontapalvelu

- Neuvontapalvelun juridisen tiimin tavoitteena on, että aloitteissa esitetyt pyynnöt ovat selkeitä ja hyvin jäseneltyjä. Silloin on paljon todennäköisempää, että komissio rekisteröi aloitteen.
- Neuvontapalvelun asiantuntijat voivat varmistaa, että aloiteluonnos on oikeudellisten kriteerien mukainen, mutta he eivät kommentoi sen sisältöä.

Viitteet lainsäädäntöön

- Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 289 ja 294 artiklaan on hyvä viitata, sillä ne antavat Euroopan komissiolle vallan ehdottaa lainsäädäntöä. Se, mihin muihin

artikloihin viitataan, riippuu alasta, jonka lainsäädäntöä halutaan muuttaa. Voi olla hyvä idea viitata useisiin eri artikloihin.

- Jos aloitteessa viitataan perussopimusten artikloihin, järjestäjien olisi perusteltava esimerkiksi aloitteen liitteessä, miksi he valitsivat kyseiset säännökset. Näin komission on helpompi päättää aloitteen rekisteröinnistä.
- Komissio voi kuitenkin rekisteröidä aloitteen, vaikka järjestäjät eivät olisikaan viitanneet sopiviin säännöksiin.
- SEUT-sopimuksen 288 artiklassa kerrotaan lyhyesti eri säädöstyypeistä.

Käytännön tietoa kansalaisaloitteen toimittamisesta rekisteröitäväksi

- Kun aloite toimitetaan rekisteröitäväksi, on annettava seuraavat tiedot: aloitteen kieli, nimi ja tavoitteet sekä EU:n perussopimusten kohdat (artikla tai laajempi viite), joita järjestäjät pitävät aloitteen kannalta olennaisina.
- Jos aihe on hyvin tekninen, aloitteen tavoitteita voi vielä selventää erillisessä liitteessä.
- Järjestäjät voivat halutessaan laatia aloitteen nimestä sekä lyhyen että pitkän version.

Menettely

- Järjestäjryhmä voi halutessaan perustaa kansalaisaloitteen hallinnointia varten erillisen oikeushenkilön jonkin EU-maan kansallisen lainsäädännön mukaisesti.
- Kun järjestäjät lähettävät aloitteen rekisteröintipyyntö, komissio arvioi, täyttääkö se rekisteröintivaatimukset vai ei. Komissio vastaa rekisteröintipyyntöön kahden kuukauden kuluessa.
- Komissio voi myös päättää rekisteröidä aloitteen osittain.
- Komissio käännättää aloitteen sisällön EU:n virallisille kielille.
- Aloitteen tekijöiden yleisimmät virheet: 1. Aloitteessa sekoitetaan eri asioita koskevia vaatimuksia. Ehdotuksen tulisi keskittyä yhteen kohteeseen. 2. Järjestäjät eivät tunne EU:n toimivaltaa. Järjestäjien täytyy varmistaa, että ala on sellainen, jolla komissiolla on sääntelyvaltuudet. 3. Järjestäjät eivät ole selvittäneet, onko komissiolla valta ehdottaa säädöstä juuri siitä asiasta, jota aloitteella halutaan muuttaa.